

Lahden seudun joukkoliikenteen seudullinen strategia 2024 / Lausunto

Kaupunginhallitus 28.10.2024 § 354
260/00.04.01/2024

Valmistelu ja lisätiedot talousjohtaja Eero Aitkoski, eero.aitkoski(a)orimattila.fi

Orimattilan kaupunki on Lahden seudun joukkoliikenteen jäsen. Lahden seudun joukkoliikennelautakunta pyytää jäsenkunnilta lausuntoa strategialuonnoksesta viimeistään 31.10.2024 mennessä.

Työn keskeisenä tavoitteena on ollut laatia Lahden Seudun Liikenteen (LSL) joukkoliikenteen alueellinen strategia vuosille 2025–2035. Lahden Seudun Liikenne on tieliikenteen toimivaltainen viranomainen koko PäijätHämeen maakunnan alueella.

Lahden seudun liikenteelle ei ole aiemmin ollut omaa strategiaa, vaan joukkoliikenteen strategisessa kehittämisessä on tukeuduttu alueen kuntien omiin strategioihin sekä esimerkiksi maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukseen. Nyt valmistellussa strategiassa on huomioitu seudun kuntien strategiat.

Seudullisen strategian keskeinen tehtävä on ohjata Lahden seudun liikenteen strategista kehittämistä joukkoliikenteen ja toiminnan kehittämisessä edelleen. Hyväksyttäessä strategiaa seudun kunnat sitoutuvat kehittämään joukkoliikennettä strategiassa määritellyin tavoittein ja toimenpitein, käytävissä olevien resurssien puitteissa. Strategiassa on asetettu kolme tavoitetta:

1. Matkustajamäärät ja lipputulot kasvavat vähintään 50 % vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää riittävää rahoitusta.
2. Maankäyttöä ja joukkoliikennettä kehitetään yhteistyössä. Valtaosa uusista työpaikoista, palveluista ja asutuksesta sijoittuu runkolinjojen reittien varrelle.
3. Joukkoliikenne mahdollistaa autottoman arjen helposti, esteettömästi ja vähäpäästöisesti.

Jokaisen strategian tavoitteen saavuttamiseksi on esitetty toimenpiteitä tavoitteeseen pääsemiseksi. Toimenpiteen yhteydessä on esitetty vastuutaho/sidosryhmä, mittari, aikataulu toimenpiteen toteuttamiselle sekä kustannusarvio. Toimenpiteiden toteutusaikataulu ei ole sitova. Toimenpiteiden toteuttamistavoista ja aikatauluttamisesta vastaa joukkoliikenneyksikkö, joka luo strategian pohjalta toimenpidesuunnitelman strategian voimassaoloajalle.

Keskeisiä toimenpiteitä tavoitekohdittain ovat:

1. Lippuhintojen pitäminen kilpailukykyisenä, markkinoinnin kohdentaminen ja asiakastuntemuksen parantaminen, Trion vaihtopysäkkialueen toteuttaminen sekä sidosryhmäyhteistyön kehittäminen.

2. Maankäytön kehittäminen vahvan joukkoliikenteen alueilla esimerkiksi tiheimmin liikennöityjen linjojen reittien varrelle ja asemaseuduille sekä runkolinjaston perustaminen.
3. Lippu- ja maksujärjestelmän kehittäminen houkuttelevammaksi ja selkeämmäksi, joukkoliikenneinfran kehittäminen joukkoliikenteen nopeuttamiseksi ja sujuvoittamiseksi sekä luotettavuuden ja houkuttelevuuden kehittäminen.

Strategian tavoitteisiin pääsyn edellytyksenä on esitettyjen toimenpiteiden toteutus. Tavoitteiden toteutuminen edellyttää hyvää sidosryhmäyhteistyötä, ja erityisesti tavoite 2 ei ole yksin joukkoliikenneyhteyksien toteutettavissa.

Tavoitteiden toteutumiseen vaikuttaa oleellisesti myös joukkoliikenteen rahoituksen turvaaminen. Kaikkien esitettyjen toimenpiteiden toteutuessa arvioidaan bruttokustannusten nousevan vuositasolla noin 7,5 miljoonaa euroa ja lipputulosten noin 6,15 miljoonaa euroa. Kuntien kesken jaettava nettokustannus kasvaisi noin 1,2–1,3 miljoonaa euroa josta Lahden kaupungin osuus on arviolta noin 1,1 miljoonaa euroa. Valtaosa palvelutason parannuksista kohdistuu Lahden kaupungin sisäiseen liikenteeseen. Esitetyt kustannusvaikutukset eivät sisällä esimerkiksi mahdollisten kasvusoimien mukanaan tuomia joukkoliikenne tarpeita eikä niissä ole huomioitu kustannusindeksien vaikutuksia esimerkiksi liikennöintikustannuksiin. Strategiassa yhtenä toimenpiteenä on kuitenkin määritelty lippuhinnoittelusta ja sen sitomisesta kustannusvaihteluun, joilla pyritään minimoimaan indeksien heilahteluiden vaikutus nettokustannuksiin. Matkustajamäärä- ja lipputulotavoitteisiin pääsy edellyttää molempien tavoitteiden osalta noin 3,5 % vuosittaista kasvua, kun lähtötasona käytetään vuoden 2023 lukuja.

Tavoitteiden seuranta suoritetaan vuosittain, jonka pohjalta erikseen tehtävää toimenpidesuunnitelmaa voidaan muokata tarpeen vaatiessa. Raportissa on erikseen määritelty vaikutukset eri toimenpiteiden osalta. Matkustajamäärätavoitteeseen pääsyn kannalta tärkeimmät toimenpiteet ovat palvelutason parantaminen, runkolinjaston perustaminen ja joukkoliikennettä tukeva maankäyttö. Näiden toimenpiteiden vaikutus on arviolta noin puolet matkustajamäärätavoitteen toteutumisen kannalta.

Liitteenä Lahden seudun joukkoliikenteen joukkoliikennestrategian luonnos.

Lahden seudun joukkoliikenteen strategia tukee Orimattilan kaupungin strategiaa sekä Orimattilan kaupungin tavoitteita.

Hallintosäännön 6 luvun 1 § mukaan Kaupunginhallitus päättää kaupungin puolesta yleisesti muistan kuin valtuustolle yksinomaan säädetyistä asioista, jollei kuntalaissa tai erityislaissa erikseen muuta säädetä, eikä hallintosäännössä toimivallasta muuta määrätä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kalle Larsson

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta lausuntonaan, ettei Orimattilan kaupungilla ole huomautettavaa esitetystä Lahden seudun liikenteen joukkoliikennestrategiasta.

Kaupunginhallitus pitää keskeisiä esitettyjä joukkoliikenteen strategiatavoitteita ja toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi hyväksyttävänä.

Pöytäkirja tarkastetaan pykälän osalta kokouksessa.

Päätös Kaupunginhallitus päätti todeta lausuntonaan, ettei Orimattilan kaupungilla ole huomautettavaa esitetystä Lahden seudun liikenteen joukkoliikennestrategiasta. Kaupunginhallitus pitää keskeisiä esitettyjä joukkoliikenteen strategiatavoitteita ja toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi hyväksyttävänä. Pöytäkirja tarkastettiin pykälän osalta kokouksessa.

Jakelu Lahden seudun joukkoliikennelautakunta